2021 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

P9_TA(2021)0261

Europos skaitmeninė ateitis: bendroji skaitmeninė rinka ir dirbtinio intelekto (DI) naudojimas siekiant naudos vartotojams ES

2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija „Europos skaitmeninės ateities kūrimas: kliūčių bendrosios skaitmeninės rinkos veikimui šalinimas ir dirbtinio intelekto naudojimo gerinimas siekiant naudos vartotojams Europos Sąjungoje“ (2020/2216(INI))

(2022/C 15/22)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatą „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ (COM(2020)0067),

— atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 19 d. Komisijos baltąją knygą „Dirbtinis intelektas. Europos požiūris į kompetenciją ir pasitikėjimą“ (COM(2020)0065),

— atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 19 d. Komisijos ataskaitą dėl dirbtinio intelekto, daiktų interneto ir robotikos poveikio saugai ir atsakomybei (COM(2020)0064),

— atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 10 d. Komisijos komunikatą „Kliūčių bendrojoje rinkoje nustatymas ir šalinimas“ (COM(2020)0093),

— atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 10 d. Komisijos komunikatą „Ilgalaikis geresnio bendrosios rinkos taisyklių įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo veiksmų planas“ (COM(2020)0094),

— atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 13 d. Komisijos komunikatą „Naujoji vartotojų darbotvarkė. Siekiant tvaraus atsigavimo didinamas vartotojų atsparumas“ (COM(2020)0696),

— atsižvelgdamas į 2018 m. balandžio 25 d. Komisijos komunikatą „Dirbtinis intelektas Europai“ (COM(2018)0237),

— atsižvelgdamas į 2020 m. vasario mėn. bendrovės „McKinsey & Company“ Komisijos užsakymu parengtą darbinį dokumentą „Skaitmeninės transformacijos Europoje kūrimas“ ([1]),

— atsižvelgdamas į Skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indekso (DESI) 2020 m. ataskaitas ir specialius Eurobarometro rezultatus „Požiūris į skaitmeninimo poveikį kasdieniam gyvenimui“ ([2]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 9 d. Tarybos išvadas dėl Europos skaitmeninės ateities kūrimo,

— atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatą „Europos skaitmeninė darbotvarkė“ (COM(2020)0066),

— atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) ([3]),

— atsižvelgdamas į 2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos ([4]),

([1]) https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64962
([2]) https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2228
([3]) OL L 178, 2000 7 17, p. 1.
([4]) OL L 11, 2002 1 15, p. 4.

— atsižvelgdamas į 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) ([5]),

— atsižvelgdamas į 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje ir iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 84/450/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 97/7/EB, 98/27/EB bei 2002/65/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 (Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva) ([6]),

— atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje ([7]),

— atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/83/ES dėl vartotojų teisių, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 93/13/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB bei panaikinamos Tarybos direktyva 85/577/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/7/EB ([8]),

— atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ([9]),

— atsižvelgdamas į savo 2016 m. sausio 19 d. rezoliuciją dėl kuriamo Bendrosios skaitmeninės rinkos akto ([10]),

— atsižvelgdamas į 2018 m. vasario 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/302 dėl nepagrįsto geografinio blokavimo ir kitų formų diskriminavimo dėl klientų pilietybės, gyvenamosios vietos arba įsisteigimo vietos vidaus rinkoje problemos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 2006/2004 ir (ES) 2017/2394 ir Direktyva 2009/22/EB ([11]),

— atsižvelgdamas į 2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriami bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 ([12]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/2161, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 93/13/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/6/EB, 2005/29/EB ir 2011/83/ES, kiek tai susiję su geresniu Sąjungos vartotojų apsaugos taisyklių vykdymo užtikrinimu ir modernizavimu ([13]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų ([14]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB ([15]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo ([16]),

---

([5]) OL L 201, 2002 7 31, p. 37.
([6]) OL L 149, 2005 6 11, p. 22.
([7]) OL L 376, 2006 12 27, p. 36.
([8]) OL L 304, 2011 11 22, p. 64.
([9]) OL L 119, 2016 5 4, p. 1.
([10]) OL C 11, 2018 1 12, p. 55.
([11]) OL L 60 I, 2018 3 2, p. 1.
([12]) OL L 295, 2018 11 21, p. 1.
([13]) OL L 328, 2019 12 18, p. 7.
([14]) OL L 151, 2019 6 7, p. 70.
([15]) OL L 130, 2019 5 17, p. 92.
([16]) OL L 186, 2019 7 11, p. 57.

2021 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. vasario 12 d. rezoliuciją „Automatizuoti sprendimų priėmimo procesai. Vartotojų apsaugos ir laisvo prekių ir paslaugų judėjimo užtikrinimas“ ([17]),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. spalio 20 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai „Skaitmeninių paslaugų aktas: bendrosios rinkos veikimo gerinimas“ ([18]),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. spalio 20 d. rezoliuciją dėl intelektinės nuosavybės teisių plėtojant dirbtinio intelekto technologijas ([19]),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. spalio 20 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl dirbtinio intelekto, robotikos ir susijusių technologijų etinių aspektų sistemos ([20]),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. spalio 20 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl naudojant dirbtinį intelektą taikomos civilinės atsakomybės tvarkos ([21]),

— atsižvelgdamas į savo 2021 m. sausio 20 d. rezoliuciją „Bendrosios rinkos stiprinimas: laisvo paslaugų judėjimo ateitis“ ([22]),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Teisės reikalų komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

— atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimą (A9-0149/2021),

A. kadangi skaitmeninėje rinkoje tebėra kliūčių ir jas reikia panaikinti, siekiant visapusiškai išnaudoti visą jos potencialą, ir kadangi siekiant užtikrinti, kad ji veiktų sėkmingai, būtina laikytis bendro, į žmogų orientuoto ES požiūrio;

B. kadangi skaitmeninimas gali suteikti didelės pridėtinės vertės visai bendrajai rinkai, jis svarbus tiek Europos vartotojams, tiek tradiciniams ir netradiciniams sektoriams ir gali tapti konkurenciniu pranašumu pasaulinėje rinkoje;

C. kadangi bendroji skaitmeninė rinka kelia įvairių iššūkių tradicinėms rinkoms, todėl reikėtų laikytis principo, jog tai, kas yra neteisėta ne internete, yra neteisėta ir internete;

D. kadangi dirbtiniam intelektui (DI) tam tikru mastu jau taikomi galiojančiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai;

E. kadangi turime didinti visuomenės pasitikėjimą DI, standartiškai įtraukdami visapusišką pagarbą pagrindinėms teisėms, vartotojų apsaugą, duomenų apsaugą ir saugumą bei skatindami inovacijas Europoje;

F. kadangi Baltojoje knygoje dėl dirbtinio intelekto pripažįstama, kad žemės ūkis yra vienas iš sektorių, kuriame DI gali padidinti efektyvumą, ir kadangi vienas iš bendrųjų būsimos bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) tikslų yra skatinti pažangų ūkininkavimą; kadangi su DI susiję moksliniai tyrimai ir darbas žemės ūkio bei gyvulininkystės srityse gali padidinti sektoriaus patrauklumą jaunimui, pagerinti žemės ūkio veiklos rezultatus vietovėse, kuriose esama gamtinių kliūčių, ir sustiprinti gyvūnų gerovę bei produktyvumą; kadangi strategija „Nuo ūkio iki stalo“ ir Biologinės įvairovės strategija siekiama padėti ūkininkams auginti kokybišką produkciją ir iki 2030 m. sumažinti maistinių medžiagų nuostolius ir pesticidų bei trąšų naudojimą;

G. kadangi įgyvendinant skaitmeninę pertvarką būtina didinti investicijas į svarbiausius skaitmeninės ekonomikos veiksnius ir suderinti jas su žaliosios pertvarkos politika;

([17]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0032.
([18]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0272.
([19]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0277.
([20]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0275.
([21]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0276.
([22]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0007.

H. kadangi DI gali būti labai naudingas, tačiau kelia ir tam tikrą riziką;

I. kadangi pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją ir Europos žmogaus teisių konvenciją ES valstybės narės ir ES institucijos yra įpareigotos užtikrinti, kad naudojant naujas ir besiformuojančias technologijas nebūtų nepagrįstai varžoma kiekvieno asmens teisė į privatumą, duomenų apsaugą, saviraiškos laisvę ir susirinkimų laisvę, nediskriminavimą, orumą ir kitas pagrindines teises;

J. kadangi DI naudojimas taip pat kelia riziką ir susirūpinimą dėl asmens duomenų rinkimo, naudojimo ir sklaidos etikos, apimties ir skaidrumo;

1 dalis. Kliūčių bendrosios skaitmeninės rinkos veikimui šalinimas

1. mano, kad vykdant ES skaitmeninę politiką turėtų būti kuriami ir remiami Europos viešajam ir privačiajam sektoriams reikalingi pagrindai, siekiant pasauliniu mastu pirmauti patikimų ir į žmogų orientuotų skaitmeninių inovacijų srityje; laikosi nuomonės, kad bendroji skaitmeninė rinka yra vienas tokių pagrindų, ji garantuoja, kad būtų atskleistas visas naujų technologijų potencialas, padėdama šalinti nepagrįstas nacionalines kliūtis, užtikrindama teisinį aiškumą vartotojams ir įmonėms, kurdama naudą Europos Sąjungos piliečiams ir stiprindama konkurenciją; mano, kad geriau parengtas ir bendras Europos požiūris į rinkos integraciją ir derinimą gali padėti pasiekti šį rezultatą; mano, kad siekiant šio tikslo reikia imtis daugiau veiksmų tiek valstybių narių, tiek ES lygmenimis;

2. pabrėžia, kokia svarbi vartotojams ir įmonėms yra visiškai veikianti bendroji skaitmeninė rinka, ir ragina remti MVĮ skaitmeninę transformaciją, taip pat tikisi, kad Komisija, prieš pateikdama pasiūlymą dėl teisės aktų, atliks jų tinkamumo MVĮ patikrą;

3. mano, kad ES požiūris į skaitmeninimą turi būti visiškai suderintas su pagrindinėmis teisėmis, vartotojų apsauga, technologijų neutralumo ir tinklo neutralumo principais, duomenų apsaugos taisyklėmis, taip pat įtraukumo ir nediskriminavimo principais;

4. mano, kad skaitmeninimas ir besiformuojančios technologijos, tokios kaip DI, gali padėti siekti ES pramonės strategijos ir Europos žaliojo kurso tikslų, taip pat prisidėti įveikiant tam tikrus dėl COVID-19 krizės kilusius sunkumus; be to, mano, kad tarpusavio papildomumu grindžiamas politinis požiūris į žaliąjį kursą, pramonės strategiją ir skaitmeninimą galėtų padėti įgyvendinti jų tikslus ir kartu skatinti ES lyderystę technologijų srityje; atkreipia dėmesį į skaitmeninių sprendimų, tokių kaip nuotolinis darbas ir DI prietaikos, potencialą remti neįgaliųjų dalyvavimą bendrojoje skaitmeninėje rinkoje; mano, kad dėl COVID-19 krizės taip pat atsirado galimybė paspartinti skaitmeninimą ir kad skaitmeninė transformacija turi visapusiškai atitikti viešąjį interesą; mano, kad skaitmeninė transformacija galėtų padėti patenkinti ES miestų, kaimų ir izoliuotų regionų poreikius;

5. atkreipia dėmesį į naujų technologijų potencialą pereinant prie žiedinės ir tvarios ekonomikos, palengvinant žiedinių verslo modelių diegimą, skatinant duomenų apdorojimo ir saugojimo sistemų energijos vartojimo efektyvumą, prisidedant prie tvaresnių vertės grandinių kūrimo ir optimizuojant išteklių naudojimą;

6. ragina Komisiją skatinti ir remti tvarių technologijų diegimą ir plėtojimą įgyvendinant žaliąjį kursą, be kita ko, vertinant dalijimosi duomenimis poveikį aplinkai ir infrastruktūras, reikalingas tvariam skaitmeninių paslaugų diegimui užtikrinti;

7. pabrėžia, kad siekiant išnaudoti visą žaliojo kurso potencialą būtina sudaryti sąlygas dalytis būtinais ir aiškiai apibrėžtais duomenų rinkiniais ir suteikti prieigą prie jų; ragina Komisiją įvertinti, kurie duomenų rinkiniai yra būtini šiam tikslui pasiekti;

8. mano, kad reikėtų panaikinti praktiką, kuria pažeidžiamos vartotojų teisės, duomenų apsauga ir darbuotojų teisės;

9. pabrėžia, kad Komisija turėtų laikytis subalansuoto, perspektyvaus ir įrodymais grindžiamo požiūrio į teisės aktus, kurie būtų priimami laikantis subsidiarumo principo ir kuriais būtų kuriama viešųjų paslaugų teikimą užtikrinanti, konkurencinga, sąžininga, prieinama, technologiškai neutrali, inovacijoms ir vartotojams palanki, į žmogų orientuota ir patikima bendroji skaitmeninė rinka, padedanti formuoti saugią duomenų visuomenę ir ekonomiką;

2021 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

10. pabrėžia, kad skaitmeninės ekonomikos ir tradicinės ekonomikos apmokestinimo srityje turėtų vyrauti vienodos sąlygos, remiantis bendru supratimu apie tai, kur sukuriama vertė;

11. pabrėžia, kad atitinkamais atvejais MVĮ ir kiti ekonominės veiklos vykdytojai galėtų gauti naudos naudodami bendradarbiavimo modelius, pavyzdžiui, atvirojo kodo ir atvirąją programinę įrangą, priklausomai nuo skirtingų situacijų ar aplinkybių, atsižvelgiant į galimus privalumus, kibernetinį saugumą, privatumą ir duomenų apsaugą ir nedarant poveikio taikytiniems teisės aktams; mano, kad tai gali padėti siekti Europos strateginio savarankiškumo skaitmeninėje srityje;

12. ragina Komisiją būsimuose pasiūlymuose dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų laikytis savo pagrindinių principų, vengti bendrosios skaitmeninės rinkos susiskaidymo, pašalinti visas esamas nepagrįstas kliūtis ir nereikalingus administracinius reikalavimus, remti inovacijas, ypač diegiamas MVĮ, ir naudoti tinkamas paskatas, kuriomis sukuriamos vienodos sąlygos ir vienodos galimybės investuoti;

13. prašo Komisijos užtikrinti veiksmingą ir efektyvų tiek galiojančiuose, tiek bet kokiuose naujuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų vykdymą; mano, kad reikėtų veiksmingai užtikrinti vykdymą tarpvalstybiniu mastu ir tarp sektorių – siekiant šio tikslo turi glaudžiau bendradarbiauti valdžios institucijos, taip pat reikia tinkamai atsižvelgti į kiekvienos valdžios institucijos praktinę patirtį ir atitinkamą kompetenciją; mano, kad Komisija turėtų parengti orientacinę sistemą, kuria būtų užtikrintas bet kokių naujų reglamentavimo reikalavimų, taikomų DI arba susijusiose srityse, koordinavimas;

14. ragina Komisiją siekti inovacijoms ir vartotojams palankios reglamentavimo aplinkos, šiuo tikslu stiprinant finansinę ir institucinę paramą Europos skaitmeninei ekonomikai, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais ir taikant tam tikras priemones, pavyzdžiui, investicijas į švietimą, mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, paramą inovacijoms Europoje, didesnę ir platesnio masto prieigą prie lengvai įskaitomų ir sąveikių aukštos kokybės pramoninių ir viešųjų duomenų, skaitmeninės infrastruktūros kūrimą, bendro skaitmeninių įgūdžių prieinamumo gyventojams didinimą, technologinės lyderystės verslo aplinkoje skatinimą, taip pat proporcingos ir suderintos reglamentavimo aplinkos kūrimą;

15. atsižvelgdamas į tai, mano, kad pažangieji viešieji pirkimai, pvz., Europos platforma „GovTech“, gali padėti remti skaitmeninius pokyčius visoje ES;

16. mano, kad reikia didelių investicijų į DI ir kitas svarbias naujas technologijas, šiais klausimais taip pat turi būti bendradarbiaujama viešajame ir privačiajame sektoriuose; palankiai vertina ES finansavimo programų naudojimą mūsų visuomenės ir pramonės skaitmeninimui remti tiek, kiek jos grindžiamos veiksmingumo, skaidrumo ir įtraukumo principais; ragina koordinuotai naudoti įvairius fondus, kad būtų kuo labiau padidinta programų sąveika; siūlo strategiškai suskirstyti lėšas, kad būtų sukurta būtina skaitmeninė infrastruktūra; ragina didinti investicijas pagal programą „NextGenerationEU“ ir skiriant viešąjį bei privatųjį finansavimą, atsižvelgiant į ES užmojį pasaulio mastu pirmauti technologijų srityje, stiprinti savo mokslinius tyrimus ir žinias bei siekti, kad visi visuomenės nariai galėtų visapusiškai pasinaudoti skaitmeninimo teikiama nauda;

17. mano, kad dirbtinis intelektas yra ypatingas iššūkis MVĮ ir kad nebūtini sudėtingi reguliavimo reikalavimai gali neproporcingai paveikti jų konkurencingumą; perėjimas prie DI sprendimų turėtų padėti šioms įmonėms vykdyti savo veiklą ir nauji teisės aktai dėl DI naudojimo neturėtų sukurti nepagrįstos administracinės naštos, kenkiančios jų konkurencingumui rinkoje;

18. ragina Komisiją užtikrinti, kad pagal priemonę „NextGenerationEU“ numatytame ekonomikos gaivinimo plane būtų platesniu mastu koordinuojamos investicijos; ragina Komisiją šiame plane pasiūlyti konkrečius veiksmus, kuriais ES būtų remiamos didelio poveikio technologijos ir infrastruktūra, pvz., dirbtinis intelektas, itin našios kompiuterinės sistemos, kvantinė kompiuterija, debesijos infrastruktūra, platformos, išmanieji miestai, 5G ir šviesolaidinė infrastruktūra;

19. primena, kad MVĮ yra Europos ekonomikos pagrindas ir norint pereiti prie skaitmeninių technologijų, joms yra reikalinga speciali ES finansavimo programų parama; ragina Komisiją ir valstybes nares didinti savo paramą startuoliams ir labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, pasitelkiant Bendrosios rinkos programą, skaitmeninių inovacijų centrus ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, kad šios įmonės galėtų plėtoti ir taikyti skaitmenines technologijas, siekiant toliau skatinti skaitmeninę pertvarką, ir sudaryti joms sąlygas visapusiškai plėtoti savo skaitmeninius pajėgumus ir konkurencingumą, kad būtų užtikrintas ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas Europoje;

20. pažymi, kad, palyginti su kitomis rinkomis, Europoje labai trūksta rizikos ir parengiamojo etapo kapitalo, taip pat finansavimo privačiu akciniu kapitalu; mano, kad dėl šios priežasties Europos startuoliai dažnai plečia veiklą trečiųjų šalių rinkose, o ne ES; mano, kad tai trukdo platesnei Europos ekonomikai pasinaudoti didele Europoje įsteigtų įmonių išorinio poveikio teikiama nauda; atkreipia dėmesį į dabartinį neproporcingai didelį viešųjų subjektų vaidmenį inovacijų ir mokslinių tyrimų finansavimo srityje ir į didelius startuolių ekosistemų ir turimo finansavimo skirtumus tarp valstybių narių; ragina Komisiją ir valstybes nares pasiūlyti visapusišką Europos požiūrį, kuriuo vadovaujantis būtų siekiama sukurti daugiau kapitalo šaltinių investicijoms į technologijas ES, įskaitant iniciatyvas, skirtas Europos privačiojo sektoriaus lyderių neformaliosioms investicijoms remti, taip pat sudaryti palankesnes galimybes Europos įmonėms ir startuoliams gauti rizikos ir parengiamojo etapo kapitalo;

21. pabrėžia, kad Skaitmeninės Europos programa, taip pat programa „Europos horizontas“ ir Europos infrastruktūros tinklų programos yra būtinos Europos skaitmeninei transformacijai skatinti ir joms turėtų būti skiriamas tinkamas finansavimas; primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad šios programos būtų kuo greičiau įgyvendintos; primena, kad valstybės narės turi laikytis įsipareigojimo pagal strategiją „Europa 2020“ investuoti 3 proc. savo BVP į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą;

22. ragina Komisiją imtis veiksmų siekiant, kad ES užimtų pirmaujančias pozicijas įsisavinant ir standartizuojant naujas technologijas, užtikrinant, kad DI būtų orientuotas į žmogų, pagrįstas Europos vertybėmis, pagrindinėmis teisėmis ir normomis; pabrėžia, kad, atsižvelgiant į pirmavimo technologijų srityje ir technologinės plėtros visuotinį pobūdį, pasaulinių standartų nustatymo klausimu būtina bendradarbiauti su standartizacijos organizacijomis, pramonės atstovais ir tarptautiniais partneriais; mano, kad Europos standartizacijos komiteto (CEN) darbo grupių susitarimo naudojimas tam tikrose srityse, pvz., DI ir naujų, besiformuojančių technologijų srityse, padėtų veiksmingiau kurti darniuosius standartus;

23. remia Komisijos tikslą didinti ne asmens duomenų prieinamumą ir dalijimąsi jais, taip pat stiprinti Europos ekonomiką; mano, kad siekiant šio tikslo reikėtų atsižvelgti į riziką, susijusią su didesne prieiga prie ne asmens duomenų, pvz., duomenų reidentifikavimą;

24. mano, kad reikia skatinti MVĮ prieigą prie didesnio duomenų kiekio, ir ragina taikyti paskatas siekiant suteikti MVĮ prieigą prie ne asmens duomenų, kuriuos savanoriškai ir abipusiai naudingu pagrindu teikia kiti privatūs suinteresuotieji subjektai, laikantis visų būtinų apsaugos priemonių pagal Reglamentą (ES) 2016/679 ir intelektinės nuosavybės teises reglamentuojančią teisinę sistemą;

25. pažymi, kad teikdamos viešąsias paslaugas arba vykdydamos viešųjų pirkimų sutartis, viešojo sektoriaus įmonės generuoja, renka ir tvarko didelį kiekį ne asmens duomenų, kurie yra labai vertingi pakartotinai juos naudojant komerciniais tikslais ir yra naudingi visuomenei; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad tokie duomenys būtų plačiau prieinami pakartotiniam bendrojo intereso naudojimui, siekiant įgyvendinti Atvirųjų duomenų direktyvos tikslus;

26. primena, kad turime sukurti visoje ES veikiančią duomenų ekonomiką, nes ji yra pagrindinis skaitmeninimo veiksnys; mano, kad aukšto lygio patikimo DI duomenų apsauga galėtų padėti padidinti vartotojų pasitikėjimą; mano, jog svarbu, kad ES užtikrintų didelį vartotojų skaičių ir, kai taikytina, patys vartotojai kontroliuotų savo duomenis, išlaikytų aukščiausius asmens duomenų apsaugos standartus nustatydama aiškias ir subalansuotas intelektinės nuosavybės teisių taisykles, tačiau laikosi nuomonės, kad būtina išlaikyti atvirumą trečiosioms šalims ir svarbu, kad tarpvalstybiniu lygmeniu būtų galima nevaržomai perduoti ne asmens duomenų srautus;

27. atkreipia dėmesį į Skaitmeninių paslaugų aktą ir Skaitmeninės rinkos aktą ir mano, kad jie turėtų padėti remti inovacijas, užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą ir stiprinti vartotojų teises, pasitikėjimą ir saugumą internete; pabrėžia būtinybę užtikrinti, kad Europos rinka išliktų aktyvi ir itin konkurencinga;

28. nurodo, kad skaitmeninių paslaugų teisės akte daug dėmesio reikėtų skirti vartotojų apsaugai, ir yra įsitikinęs, kad didesnis elektroninių prekyviečių skaidrumas ir išsamus patikrinimas padidintų produktų saugumą ir taip būtų stiprinamas vartotojų pasitikėjimas elektroninėmis prekyvietėmis;

29. todėl pabrėžia, kad turi būti nustatyta aiški elektroninių prekyviečių atsakomybė, pagrįsta proporcingumo principu; nurodo, kad turėtų būti išaiškintos turinio prieglobos platformų atsakomybės už jose esančias parduodamas ar reklamuojamas prekes taisyklės, kad būtų panaikinta teisinė spraga, dėl kurios vartotojas negauna iš tiekėjo to, ką jis turi teisę gauti pagal teisės aktus arba pagal prekių tiekimo sutartį, pavyzdžiui, dėl to, kad negalima nustatyti pirminio pardavėjo, t. y verslo principas „pažink savo verslo klientą“;

30. palankiai vertina Komisijos pasiūlytą naująją vartotojų darbotvarkę ir ragina Komisiją prireikus atnaujinti vartotojų apsaugos teisės aktus siekiant, kad būtų geriau atsižvelgiama į naujų technologijų poveikį ir galimą žalą vartotojams, visų pirma pažeidžiamiausioms grupėms, ir atsižvelgiant į COVID-19 pandemijos poveikį; mano, kad Europos vartotojai turėtų būti įgalinti aktyviai dalyvauti vykdant skaitmeninę pertvarką ir kad vartotojų pasitikėjimas ir skaitmeninių technologijų diegimas priklauso nuo to, ar jų teisės bus apsaugotos visais atvejais;

31. primena, kad nepagrįstas internetinių paslaugų geografinis blokavimas yra didelė kliūtis bendrajai rinkai ir nepagrįstas Europos vartotojų diskriminavimas; atkreipia dėmesį į Komisijos atliktą Geografinio blokavimo reglamento pirmąją trumpojo laikotarpio peržiūrą ir ragina Komisiją tęsti vertinimą ir pradėti dialogą su suinteresuotaisiais subjektais, atsižvelgiant į didėjančią tarpvalstybinės prieigos prie audiovizualinių paslaugų paklausą ir siekiant skatinti kokybiško turinio sklaidą visoje ES;

32. pakartoja ES pagrindines teises į privatumą ir asmens duomenų apsaugą, įskaitant, be kita ko, aiškų informuoto asmens sutikimą, kaip įtvirtinta Bendrajame duomenų apsaugos reglamente; atkreipia dėmesį į tai, kad sutikimas turėtų būti grindžiamas suprantama ir lengvai prieinama informacija apie tai, kaip bus naudojami ir tvarkomi asmens duomenys, ir kad to turėtų būti laikomasi ir tada, kai naudojami algoritmai;

33. palankiai vertina naująją ES skaitmeninio dešimtmečio kibernetinio saugumo strategiją, kuri būtina siekiant užtikrinti piliečių pasitikėjimą ir pasinaudoti inovacijomis, junglumu ir automatizavimu skaitmeninės transformacijos srityje, kartu apsaugant pagrindines teises, ir ragina veiksmingai ir sparčiai įgyvendinti nustatytas priemones;

34. ragina valstybes nares nedelsiant įgyvendinti Europos prieinamumo aktą, siekiant veiksmingai pašalinti kliūtis neįgaliems piliečiams ir užtikrinti galimybę naudotis prieinamomis skaitmeninėmis paslaugomis, taip pat tinkamas sąlygas, kuriomis šios paslaugos būtų teikiamos, siekiant užtikrinti visiškai įtraukią ir prieinamą bendrąją skaitmeninę rinką, kurioje būtų užtikrintas vienodas požiūris į neįgaliuosius ir jų įtrauktis; ragina valstybes nares išplėsti Direktyvos dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo taikymo sritį įtraukiant viešam naudojimui atviras vietoves, visų pirma sveikatos, transporto, pašto paslaugų ar telekomunikacijų sektoriuose ([23]);

2 dalis. DI naudojimo gerinimas siekiant naudos vartotojams ES

35. tvirtai mano, kad DI, jei bus plėtojamas pagal taikomus teisės aktus, gali pagerinti tam tikrų sričių darbą Europos piliečiams ir teikti didelę naudą ir vertę ekonomikai, saugai, saugumui, švietimui, sveikatos priežiūrai, transportui ir aplinkai; mano, kad reikia užtikrinti dirbtiniu intelektu grindžiamų produktų ir paslaugų saugą, saugumą, įtrauktį, nediskriminavimą, prieinamumą ir sąžiningumą, ypač pažeidžiamomis laikomų vartotojų grupėms, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje ir nauda būtų prieinama visai visuomenei;

36. pripažįsta, kad norint pasinaudoti DI teikiama nauda, Komisija, valstybės narės, privatusis sektorius, pilietinė visuomenė ir mokslo bendruomenė turi veiksmingai bendradarbiauti, siekiant sukurti ekosistemą saugiam į žmogų orientuotam DI, kuris bus naudingas visai visuomenei;

37. pažymi, kad nors DI turi gerą potencialą, jis taip pat gali kelti didelę riziką dėl problemų, susijusių su šališkumu ir neskaidrumu; mano, kad ši rizika gali pasireikšti konkrečiomis aplinkybėmis arba DI naudojimo atvejais; prašo užtikrinti, kad DI grindžiami sistemų atsekamumo procesai būtų skaidrūs ir kad juos būtų galima peržiūrėti tuo atveju, jei įrodoma didelė žala;

([23]) 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2102 dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo (OL L 327, 2016 12 2, p. 1), 34 konstatuojamoji dalis.

38. mano, kad, be kitų kliūčių skaitmeninių technologijų plėtrai, įgyvendinimui ir veiksmingam reglamentavimui ES, dėl nepakankamo vartotojų pasitikėjimo gali kilti kliūčių plačiam DI naudojimui; atkreipia dėmesį į tai, kad piliečiai nepakankamai suvokia procesus, kaip pažangios algoritminės ir dirbtinio intelekto sistemos priima sprendimus;

39. pažymi, kad produkto gedimo atveju vartotojams būtina aiški ir nuspėjama teisinė sistema;

40. ragina Komisiją ir valstybes nares nuolat gerinti viešąjį administravimą, kuris bus atsakingas už būsimų teisės aktų dėl DI įgyvendinimą;

41. palankiai vertina Komisijos baltąją knygą dėl dirbtinio intelekto ir ragina Komisiją sukurti bendrą į žmogų orientuotą, rizika grindžiamą, aiškią ir perspektyvią ES DI reglamentavimo sistemą; mano, kad viso to reikia siekiant prižiūrėti automatizuotas sprendimų priėmimo sistemas ir kad tai turėtų papildyti galiojančius teisės aktus, susijusius su DI, ir užtikrinti, kad jie būtų proporcingi rizikos lygiui;

42. pabrėžia, kad būtina užtikrinti adekvačią žmogaus vykdomą algoritminių sprendimų priėmimo kontrolę ir taikyti tinkamus ir veiksmingus teisių gynimo mechanizmus;

43. pabrėžia, kad svarbu mokyti vartotojus pagrindų ir lavinti jų įgūdžius, susijusius su DI, kad jie galėtų gauti daugiau naudos iš šių technologijų ir kartu apsisaugoti nuo bet kokios galimos grėsmės;

44. pažymi, kad, nors ir skirtingu mastu tačiau DI jau taikomi dabar galiojantys ES teisės aktai, dėl DI kyla naujų, iki šiol neišspręstų teisinių klausimų, todėl ragina Komisiją parengti aiškias visų dabar galiojančių teisės aktų ir bet kurių siūlomų naujų priemonių veikimo ir sąveikos gaires, kad būtų užpildytos esamos teisinės spragos ir sukurta proporcinga ir nuosekli teisinė sistema; mano, kad, siekiant sustiprinti bendrąją skaitmeninę rinką, svarbu užtikrinti valstybių narių bendradarbiavimą;

45. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti glaudų bendradarbiavimą įgyvendinant reglamentavimo sistemą, kad būtų užkirstas kelias suskaidytai bendrajai rinkai;

46. mano, kad DI yra sparčiai kintanti technologija, kuri turi būti veiksmingai reguliuojama teisės aktais, o ne vien tik gairėmis, pagristomis principais ir proporcingumu; mano, kad to siekiant reikia plačiai apibrėžti dirbtinį intelektą, kad bet kokios skirtingų sektorių reguliavimo priemonės būtų toliau lanksčiai pritaikomos atsižvelgiant į būsimus pokyčius ir atitinkamai apimtų skirtingus DI naudojimo rizikos lygius, kurie būtų išsamiau apibrėžiami atskiruose sektoriuose; mano, kad būsimame reglamente turi būti tinkamai atsižvelgta į tai, kokio masto numatyta su DI susijusi rizika kyla praktikoje, jį naudojant įvairiais būdais;

47. atkreipia dėmesį į tai, kad pasitelkdamos savimokos funkciją turinčius algoritmus įmonės gali išsamiai susipažinti su vartotojo asmenine padėtimi ir elgesio modeliais; todėl ragina Komisiją išsamiai reglamentuoti DI technologijas, kad būtų užkirstas kelias nesąžiningam tokių sistemų naudojimui ar piktnaudžiavimui jomis;

48. mano, kad DI reglamentavimo sistema reikėtų siekti sukurti patikimų ir saugių dirbtiniu intelektu grindžiamų produktų, prietaikų ir paslaugų vidaus rinką, šį tikslą įgyvendinant pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsnio nuostatas;

49. pabrėžia vartotojų teisę laiku ir lengvai prieinamu būdu gauti tinkamą informaciją apie DI sistemų egzistavimą ir galimus rezultatus, taip pat apie tai, kaip galima patikrinti, veiksmingai užginčyti ir ištaisyti sistemos sprendimus;

50. ragina privalomose nuostatose dėl informavimo nurodyti, ar vartotojai sąveikauja su DI sistemomis;

51. mano, kad aiškumas ir skaidrumas yra nepaprastai svarbūs kuriant ir išlaikant vartotojų pasitikėjimą DI sistemomis. mano, kad procesai turi būti skaidrūs ir turi būti atvirai informuojama apie DI sistemų galimybes ir paskirtį, o sprendimai turi būti paaiškinami tiesiogiai susijusiems asmenims;

52. mano, kad įgyvendinant reglamentavimo sistemą reikia stiprinti patikimų DI sistemų kūrimą ir reikėtų užtikrinti aukštus vartotojų apsaugos standartus, siekiant stiprinti vartotojų pasitikėjimą DI grindžiamais produktais; mano, kad reikia laipsniškiau nustatyti riziką ir atitinkamus teisinius reikalavimus bei apsaugos nuo žalos vartotojams priemones; taip pat mano, kad įgyvendinant reglamentavimo sistemą reikėtų užtikrinti skaidrumą bei atskaitomybę ir aiškiai informuoti vartotojus ir reglamentavimo institucijas apie atitinkamus reikalavimus ir aktyviai teikti paskatas DI kūrėjams ir diegėjams, siekiant diegti patikimą DI;

53. ragina Komisiją skatinti valstybių narių valdžios institucijas keistis su algoritmų sistemomis susijusia informacija ir remti bendro algoritminių sistemų supratimo ugdymą bendrojoje rinkoje teikiant gaires, nuomones ir dalykines žinias;

54. mano, kad tokią sistemą reikėtų grįsti etišku, į žmogų orientuotu, pagrindinėmis teisėmis grindžiamu požiūriu, taikomu per visą DI produktų kūrimo, diegimo ir gyvavimo ciklą, remiantis pagrindinių teisių išsaugojimu ir skaidrumo, paaiškinamumo (kai tinkama), atskaitomybės principais ir teisėmis, BDAR nustatytais įsipareigojimais – įskaitant pritaikytąjį ir duomenų kiekio mažinimą, tikslo apribojimą ir duomenų apsaugą;

55. mano, kad naujų reglamentavimo reikalavimų taikymo sritį reikėtų išplėsti taip, kad DI prietaikoms atitinkamose srityse, kurios laikomos keliančiomis didžiausią riziką, būtų taikomi griežčiausi reglamentavimo reikalavimai ir kontrolės priemonės, įskaitant galimybę uždrausti žalingą ar diskriminacinę praktiką; ragina Komisiją, be dabar galiojančiuose vartotojų teisės aktuose esančių nuostatų, parengti objektyvią žalos rizikos apskaičiavimo metodiką; mano, kad taikant tokią metodiką reikėtų vengti ribojamojo, dvikrypčio požiūrio, kuris greitai galėtų tapti nebeaktualus, priešingai – daugiausia dėmesio derėtų skirti DI kontekstui, taikymui ir konkrečiam panaudojimui;

56. pabrėžia, kad vykdant ES masto DI standartizaciją turėtų būti skatinamos inovacijos ir sąveikumas, be to, bus užtikrinama aukšto lygio vartotojų apsauga; pripažįsta, kad, nors jau nustatyta daug standartų, būtina toliau skatinti ir plėtoti bendrus DI standartus, pvz., taikomus sudedamosioms dalims ar visoms taikomosioms programoms;

57. mano, kad, priėmus aiškias teisės normas ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus, būtų galima apsvarstyti savanoriško patikimo DI ženklinimo vaidmenį; kartu svarbu atsižvelgti į tai, kad dėl informacijos asimetrijos, kuri neatsiejama nuo algoritminių mokymosi sistemų, ženklinimo sistemų vaidmuo tampa itin sudėtingas; mano, kad toks ženklinimas galėtų padidinti DI grindžiamų technologijų skaidrumą; pabrėžia, kad bet kuri tokia ženklinimo sistema turi būti suprantama vartotojams ir turi būti įrodyta, kad ji svariai prisideda prie vartotojų informuotumo ir pasitenkinimo suderintomis DI prietaikomis, įgalinant juos priimti informacija pagrįstą sprendimą, nes priešingu atveju ji bus menkai naudojama realiame gyvenime;

58. yra tvirtai įsitikinęs, kad nauji reglamentavimo reikalavimai ir vertinimai turi būti suprantami ir įgyvendinami, taip pat, kai galima, juos reikėtų įtraukti į esamus konkretiems sektoriams taikomus reikalavimus ir išlaikyti proporcingą administracinę naštą;

59. ragina Komisiją ir valstybes nares naudotis novatoriškomis reglamentavimo priemonėmis, pvz., apribota bandomąja reglamentavimo aplinka, atitinkančia atsargumo principą, siekiant startuoliams ir mažosioms įmonėms teikti aiškią pagalbą veiklos plėtrai; mano, kad šiomis priemonėmis galima padėti skatinti inovacijas, jeigu jos bus taikomos kontroliuojamoje aplinkoje; nurodo, kad nuoseklios novatoriško technologijomis, pvz., DI, grindžiamų produktų tikrinimo ir patvirtinimo aplinkos kūrimas, padės Europos įmonėms įveikti bendrosios rinkos susiskaidymą ir pasinaudoti ekonomikos augimo galimybėmis visoje ES;

60. mano, kad veiksmingiausias būdas sumažinti šališkumą yra užtikrinti duomenų rinkinių, naudojamų DI sistemoms mokyti, kokybę;

61. mano, kad DI didelės rizikos aplinkybėmis reikėtų naudoti tik konkrečiais tikslais, visapusiškai vadovaujantis taikytinų teisės aktų nuostatomis ir laikantis skaidrumo reikalavimų; pabrėžia, kad tik aiški ir teisiškai pagrįsta teisinė sistema turės lemiamą reikšmę siekiant užtikrinti saugą ir saugumą, duomenų ir vartotojų apsaugą, visuomenės pasitikėjimą ir paramą, susijusią su tokių technologijų diegimo būtinumu ir proporcingumu; ragina Komisiją atidžiai apsvarstyti, ar yra tam tikrų naudojimo atvejų, situacijų ir metodų, kurių atžvilgiu reikėtų taikyti konkrečius techninius standartus, įskaitant pagrindinius algoritmus; mano, kad, jei tokie techniniai standartai būtų priimti, kompetentingoms institucijoms juos reikėtų nuolat peržiūrėti ir vertinti iš naujo, atsižvelgiant į sparčią technologinę plėtrą;

62. mano, kad organizacijoms ir įmonėms įsteigus DI produktų ir paslaugų peržiūros valdybas, siekiant įvertinti galimą naudą ir žalą, ypač galimą socialinį poveikį, kurį gali sukelti didelės rizikos ir poveikio DI grindžiami projektai, jos gali būti naudinga priemonė, padedanti organizacijoms priimti atsakingus sprendimus dėl DI produktų ir paslaugų, ypač į jas įtraukus svarbius suinteresuotuosius subjektus;

63. pabrėžia, kad švietimas ir moksliniai tyrimai yra svarbūs DI; pabrėžia, kad ES turi stiprinti savo skaitmeninius pajėgumus, ragindama daugiau žmonių siekti karjeros su IRT susijusiuose sektoriuose, apmokydama daugiau DI srities duomenų specialistų, taip pat susijusių naujų sričių, pvz., DI investavimo ir DI saugos, specialistų; ragina iš esmės investuoti į Europos dirbtinio intelekto kompetencijos centrų tinklą ir sukurti visos Europos universitetų ir mokslinių tyrimų tinklą, kuriame daugiausia dėmesio būtų skiriama DI; mano, kad šis tinklas turėtų padėti stiprinti keitimąsi informacija apie DI, remti su DI susijusius talentus ES ir pritraukti naujų talentų, skatinti novatoriškų įmonių, aukštojo mokslo įstaigų, mokslinių tyrimų institucijų ir dirbtinio intelekto kūrėjų bendradarbiavimą, taip pat rengti specializuotus mokymus reguliavimo institucijoms ir gerinti jų veiklą, siekiant užtikrinti tinkamą šių technologijų naudojimą ir apsaugoti Europos piliečius nuo galimos rizikos ir žalos jų pagrindinėms teisėms; be to, pabrėžia, kokios svarbios yra priemonės ir informacijos kanalai, skirti padėti mažosioms ir vidutinėms įmonėms bei startuoliams veiksmingai vykdyti skaitmeninimą ir penktąją pramonės revoliuciją – „Pramonė 5.0“; pripažįsta, kad dalijantis DI prietaikų komponentais ir juos pakartotinai naudojant didėja DI sprendimų naudojimas ir įsisavinimas; pabrėžia fundamentaliųjų DI pagrindų mokslinių tyrimų svarbą; pabrėžia, kad reikia sudaryti sąlygas išsamiems visų DI prietaikų ir technologijų moksliniams tyrimams;

64. ragina atlikti skaitmeninės atskirties pasekmių žmonėms poveikio vertinimus ir imtis konkrečių veiksmų, kaip ją įveikti; ragina švelninti neigiamą poveikį pasitelkiant švietimą, perkvalifikavimą ir kvalifikacijos kėlimą; pabrėžia, kad reikia atsižvelgti į lyčių aspektą, turint omenyje nepakankamą moterų dalyvavimą gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse ir skaitmeninėse įmonėse; mano, kad ypatingą dėmesį reikėtų skirti raštingumo DI srityje programoms;

65. ragina Komisiją atnaujinti esamą produktų saugos ir atsakomybės sistemą, kad būtų galima spręsti naujus uždavinius, susijusius su naujomis skaitmeninėmis technologijomis, pvz., su dirbtiniu intelektu; ir primygtinai ragina Komisiją atnaujinti, be kita ko, Direktyvą dėl bendros gaminių saugos ir Atsakomybės už gaminius direktyvą, visų pirma apsvarstant galimybę pakeisti sąvoką „prievolė įrodyti“ žalą, kurią padarė besiformuojančios technologijos, aiškiai apibrėžtais atvejais ir atlikus tinkamą vertinimą, taip pat pritaikyti sąvokas „produktas“, „žala“ ir „trūkumas“, kad jos atspindėtų besiformuojančių technologijų, įskaitant produktus su integruotu DI, daiktų internetu ar robotika, autonominę programinę įrangą ir programinę įrangą arba atnaujinimus, dėl kurių produktas iš esmės pakeičiamas ir dėl to faktiškai sukuriamas naujas produktas, sudėtingumą;

66. pažymi, kad, siekiant įgyvendinti DI bei visas kitas naujas technologijas, reikia užtikrinti tinkamą junglumą, be kita ko, demografinių ar ekonominių sunkumų patiriančiuose regionuose; ragina atsižvelgti į nevienodas galimybes naudotis technologijomis kaimo vietovėse, ypač kai Sąjungos lėšos naudojamos 5G tinklams diegti, baltų dėmių skaičiui mažinti ir junglumo infrastruktūrai apskritai; ragina parengti ES komunikacijos strategiją, pagal kurią ES piliečiams būtų teikiama patikima informacija, taip pat vykdyti informuotumo apie 5G didinimo kampanijas;

67. ragina Komisiją įvertinti paskirstytojo registro technologijų, įskaitant blokų grandines, kūrimą ir naudojimą, konkrečiai – išmaniąsias sutartis bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, ir pateikti gaires bei apsvarstyti galimybę parengti tinkamą teisinę sistemą, kad būtų galima užtikrinti įmonėms ir vartotojams teisinį tikrumą, visų pirma teisėtumo ir išmaniųjų sutarčių vykdymo tarpvalstybinėse situacijose užtikrinimo ir, kai taikytina, notarinių reikalavimų klausimais;

68. ragina užbaigti keliašales Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) derybas dėl e. prekybos ir pasiekti subalansuotą rezultatą; ragina Komisiją atidžiai įvertinti nuostatos dėl šaltinio kodo, dėl kurios šiuo metu diskutuojama derybose dėl e. prekybos PPO lygmeniu, jos poveikį būsimiems ES DI srities teisės aktams, įskaitant jos poveikį vartotojų teisėms, ir į šį vertinimo procesą įtraukti Europos Parlamentą; apgailestauja, kad dėl to, kad nėra visuotinių taisyklių, ES įmonės gali susidurti su netarifinėmis skaitmeninės prekybos kliūtimis, pvz., nepagrįstu geografiniu blokavimu, duomenų lokalizavimu ir privalomais technologijų perdavimo reikalavimais; pažymi, kad šios kliūtys mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) kelia ypač daug sunkumų; pabrėžia, kad pasaulinės skaitmeninės prekybos taisyklės galėtų dar labiau padidinti vartotojų apsaugą; pritaria tam, kad PPO moratoriumas dėl elektroninio perdavimo būtų nuolatinis, ir pabrėžia, kad svarbu suteikti aiškumą elektroninio perdavimo apibrėžčiai; ragina visapusiškai įgyvendinti ir plačiau patvirtinti PPO informacinių technologijų susitarimą, jo išplėtimą ir PPO telekomunikacijų paslaugų rekomendacinį dokumentą;

69. pripažįsta siekį, kad ES taptų pasauline lydere DI plėtojimo ir taikymo srityje; ragina ES glaudžiau dirbti su partneriais, pvz., Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) ir PPO, siekiant nustatyti pasaulinius DI standartus, kad būtų sumažintos prekybos kliūtys ir skatinamas patikimas DI, atitinkantis ES vertybes; remia EBPO šalių bendradarbiavimą tarptautinių taisyklių srityje ir kitas bendradarbiavimo formas skaitmeninės ekonomikos srityje, įskaitant Pasaulinę partnerystę dirbtinio intelekto srityje; ragina ES šiuo klausimu aktyviau bendradarbiauti su JT ir tarptautinėmis standartų institucijomis; pažymi, kad buvo sudarytas taisyklėmis grindžiamas Azijos regioninės išsamios ekonominės partnerystės susitarimas, kuriuo buvo paruošta dirva didžiausiam pasaulyje ekonomikos integracijos projektui; mano, kad ES turėtų skatinti skaitmenines taisykles, atitinkančias demokratinius principus, žmogaus teises ir darnų vystymąsi; šiuo atžvilgiu pritaria pasiūlymui įsteigti ES ir JAV prekybos ir technologijų tarybą;

70. atsižvelgdamas į tai, remia darbą, susijusį su transatlantiniu susitarimu dėl DI, kuriuo siekiama tvirtesnio ir platesnio sutarimo dėl etiško DI principų ir duomenų valdymo, ir, laikantis šių principų, skatinti inovacijas ir dalijimąsi duomenimis siekiant plėtoti DI, sudaryti palankesnes sąlygas prekybai ir parengti suderintas skaitmeninės prekybos taisykles ir standartus, kartu užtikrinant, kad nustatant tuos standartus ES atliktų pagrindinį vaidmenį; pabrėžia, kad šiame transatlantiniame susitarime dėl DI taip pat turėtų būti skyrius, skirtas duomenų saugumui ir naudotojų bei vartotojų duomenų apsaugai, siekiant užtikrinti ES taisyklių apsaugą; ragina Komisiją toliau bendradarbiauti su JAV, Japonija ir kitais panašiai mąstančiais partneriais reformuojant PPO taisykles dėl, *inter alia*, subsidijų, priverstinio technologijų perdavimo ir valstybinių įmonių; pabrėžia ES laisvosios prekybos susitarimų svarbą propaguojant ES įmonių, vartotojų ir darbuotojų interesus ir vertybes pasaulinėje skaitmeninėje ekonomikoje ir mano, kad jie papildo konkurencingą bendrąją skaitmeninę rinką; pažymi, kad ypač svarbus yra bendradarbiavimas su Jungtine Karalyste, kuri atlieka svarbų vaidmenį pasaulinėje skaitmeninėje ekonomikoje;

71. primygtinai ragina valstybes nares į savo ekonomikos gaivinimo planus įtraukti transporto skaitmeninimo projektus; pabrėžia, kad reikia užtikrinti stabilų ir tinkamą intelektinėms transporto sistemoms (ITS) skirtos transporto ir IRT infrastruktūros, įskaitant saugų 5G tinklų diegimą, 6G tinklų ir būsimų belaidžių tinklų plėtrą, kūrimo proceso finansavimą, kad būtų galima išnaudoti visas skaitmeninio transporto teikiamas galimybes, kartu užtikrinant aukštus transporto saugos standartus; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad būtina kurti naują infrastruktūrą ir atnaujinti esamą infrastruktūrą; ragina valstybes nares sukurti saugią, atsparią ir kokybišką transporto infrastruktūrą, kuria sudaromos palankesnės sąlygos susietojo ir automatizuoto judumo paslaugų diegimui; pažymi, kad reikia paspartinti atitinkamos transporto ir skaitmeninės infrastruktūros transeuropiniame transporto tinkle (TEN-T) atnaujinimą; todėl ragina Komisiją, persvarstant TEN-T reglamentą ir Krovinių vežimo geležinkeliais koridorių reglamentą, pasiūlyti mechanizmus, kuriais būtų užtikrintas šis procesas;

72. pabrėžia didžiules DI teikiamas galimybes transporto sektoriuje ir jo gebėjimą padidinti kelių, geležinkelių, vandens ir oro transporto automatizavimą; pabrėžia DI vaidmenį skatinant daugiarūšiškumą ir perėjimą prie kitų transporto rūšių, taip pat pažangiųjų miestų plėtrą, taip gerinant kelionių sąlygas visiems piliečiams, užtikrinant, kad transportas, logistika ir eismo srautai būtų veiksmingesni, saugesni ir labiau tausojantys aplinką, sutrumpinant kelionės laiką, mažinant spūstis, mažinant kenksmingų išmetamųjų teršalų kiekį ir mažinant išlaidas; pabrėžia didžiulį sistemų, kurios DI naudoja transporto sektoriuje, potencialą kelių eismo saugumo ir visiškai saugaus eismo vizijoje nustatytų tikslų įgyvendinimo požiūriu; pabrėžia, kad DI padės toliau plėtoti integruotą daugiarūšiškumą, vadovaujantis paslauginio judumo (angl. *Mobility as a Service*, MaaS) koncepcija; ragina Komisiją ištirti, kaip sudaryti palankesnes sąlygas subalansuotai MaaS plėtrai, ypač miestų teritorijose;

73. palankiai vertina Bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų (SESAR) bendrosios įmonės laimėjimus ir ragina intensyviau vykdyti mokslinius tyrimus ir investicijas, kad būtų kuo labiau padidintas DI potencialas aviacijos sektoriuje, atsižvelgiant į vartotojus, tobulinant oro transporto bendrovių rinkodaros, pardavimo, platinimo, kainų apskaičiavimo procesus bei antžeminės paslaugas (saugos patikras ir kt.); pažymi, kad DI gali padėti plėtoti automatizuotą navigaciją tolimųjų ir trumpųjų nuotolių laivyboje bei vidaus vandens keliuose ir pagerinti jūrų stebėjimą didėjant laivų eismui; ragina visuose Europos uostuose diegti DI ir užtikrinti didesnį skaitmeninimo lygį siekiant pagerinti efektyvumą ir konkurencingumą; pabrėžia, kad skaitmeninimas, DI ir robotika atliks itin svarbų vaidmenį ***turizmo*** sektoriuje, taip prisidedant prie pramonės tvarumo ilguoju laikotarpiu; pažymi, kad reikės skirti pakankamai lėšų ir paskatų turizmo infrastruktūrai, visų pirma labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kad jos galėtų pasinaudoti skaitmeninimo teikiamais privalumais ir atnaujinti savo pasiūlą vartotojams; pažymi, kad tai padės skatinti ES skaitmeninę lyderystę tvaraus turizmo srityje pasitelkiant mokslinius tyrimus ir plėtrą, bendrąsias įmones ir viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes;

74. primena, kad DI gali lemti šališkumą, taigi ir įvairių formų diskriminaciją, pvz., diskriminaciją dėl lyties, rasės, odos spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos; atsižvelgdamas į tai, primena, kad turi būti visapusiškai apsaugotos kiekvieno asmens teisės ir kad DI iniciatyvos jokiu būdu negali būti diskriminuojančios; pabrėžia, kad toks šališkumas ir diskriminacija gali atsirasti dėl jau šališkų duomenų rinkinių, atspindinčių dabartinę diskriminaciją visuomenėje; pabrėžia, kad DI turi vengti šališkumo, dėl kurio atsiranda draudžiama diskriminacija, ir neturi atkartoti diskriminacijos procesų; pabrėžia, kad kuriant DI technologijas reikia atsižvelgti į šią riziką, taip pat pabrėžia, kad svarbu bendradarbiauti su DI technologijų teikėjais siekiant pašalinti vis dar išliekančias spragas, dėl kurių sudaromos palankesnės sąlygos diskriminacijai; rekomenduoja, kad DI kūrimo ir plėtojimo grupėse būtų atspindėta visuomenės įvairovė;

75. pabrėžia, kad siekiant visapusiškai apsaugoti pagrindines teises yra svarbus algoritmų skaidrumas; pabrėžia, kad, atsižvelgiant į esminius etinius ir teisinius aspektus, teisės aktų leidėjai turi apsvarstyti sudėtingą atsakomybės klausimą, visų pirma kūno sužalojimo ir materialinės žalos atveju, ir kad atsakomybė už visas DI prietaikas visada turėtų tekti fiziniam ar juridiniam asmeniui;

76. akcentuoja būtinybę užtikrinti, kad DI visoje Europoje būtų plačiai prieinamas kultūros ir kūrybos sektoriams bei pramonei, siekiant nuolat užtikrinti vienodas sąlygas ir sąžiningą konkurenciją visoms suinteresuotosioms šalims Europoje; pabrėžia DI technologijų potencialą kultūros ir kūrybos sektorių bei pramonės požiūriu, pradedant geresniu auditorijos valdymu, informavimu ir įtraukimu, baigiant pagalba kuruojant turinį, kultūros archyvų atnaujinimu ir pagalba tikrinant faktus bei duomenų žurnalistika; pabrėžia, jog reikia pasiūlyti mokymosi ir mokymo galimybių, kad Europos visuomenė galėtų įgyti žinių apie DI naudojimą, galimą riziką ir jo teikiamas galimybes; atsižvelgdamas į tai pakartoja, jog laikosi nuomonės, kad DI ir robotikos inovacijos turi būti įtrauktos į švietimo planus ir mokymo programas; primena ypatingus profesinio rengimo ir mokymo reikalavimus, susijusius su DI, ir ragina vadovautis bendradarbiavimu grindžiama Europos lygmens strategija, parengta taip, kad visoje Europoje būtų stiprinamas DI potencialas profesinio rengimo ir mokymo srityje; pabrėžia, kad Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos ([24]) (AŽPD) perkėlimas į nacionalinę teisę yra nepaprastai svarbus norint sukurti tikrą bendrąją skaitmeninę rinką, kurioje būtų skatinama kultūrų įvairovė;

77. pabrėžia Europos rizikos kapitalo finansavimo trūkumą, galimybių gauti finansavimą trūkumą ir duomenų trūkumą, taip pat pripažįsta išorės ir vidaus kliūtis, trukdančias diegti DI technologijas, ypač mažiau išsivysčiusiuose sektoriuose ir MVĮ; ragina Sąjungoje laikytis visapusiško požiūrio, grindžiamo verslumo skatinimu pasitelkiant investuotojams palankų reguliavimą, siekiant užtikrinti perspektyvių Europos startuolių galimybes gauti finansavimą visais augimo etapais; ragina dėti bendras pastangas siekiant užkirsti kelią jaunų perspektyvių Europos įmonių, kurios, patekusios į rinką, dažnai negauna finansavimo, išvykimui ir nuo jo atgrasyti;

78. primena, kad dabartiniuose Sąjungos teisės aktuose iš esmės nėra numatyti privalomi produktų ir paslaugų kibernetinio saugumo reikalavimai; ragina įtraukti esminius reikalavimus į projektavimo etapą (projektinis saugumas) ir taip pat naudoti tinkamus kibernetinio saugumo standartus ir procesus tiek produktų ir paslaugų gyvavimo ciklo metu, tiek jų tiekimo grandinėse;

79. atkreipia dėmesį į tai, kad ketvirtoji pramonės revoliucija priklausys, be kita ko, nuo galimybės gauti žaliavų, pvz., ličio ir retųjų žemių elementų, o Sąjunga turi sumažinti savo priklausomybę nuo jų importo apribodama absoliutų vartojimą ir pati vykdydama aplinkos požiūriu atsakingą gavybą bei pasitelkdama žiedinę ekonomiką; mano, kad tvirtesnė žiedinės ekonomikos politika, taikoma skaitmeniniams prietaisams ir puslaidininkiams, galėtų tuo pat metu prisidėti prie Sąjungos pramonės suverenumo ir išvengti neigiamo su žaliavomis susijusios kasybos poveikio;

80. ragina parengti aiškesnę Europos skaitmeninių inovacijų centrų strategiją siekiant skatinti MVĮ, vidutinės kapitalizacijos įmones ir startuolius plačiai įsisavinti naujas technologijas; atkreipia dėmesį į tai, kad Europos skaitmeninių inovacijų centrų tinklas turėtų užtikrinti plačią geografinę aprėptį visoje Europoje, įskaitant atokias, kaimo ir salų vietoves, taip pat pradėti tarpsektorinį dialogą; ragina Komisiją parengti plataus užmojo ir išsamią strategiją, pagal kurią būtų

([24]) 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1808, kuria, atsižvelgiant į kintančias rinkos realijas, iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 303, 2018 11 28, p. 69).

remiamas startuolių kūrimas ir augimas, siekiant per 10 metų sukurti naują Europos skaitmeninių vienaragių kartą; šioje strategijoje visų pirma turėtų būti nagrinėjamos tokios priemonės kaip mokesčių paskatos startuoliams ir naujai įsteigtoms MVĮ bei ES startuolių vizos įvedimas;

81. palankiai vertina naują Komisijos debesijos strategiją ir Europos debesijos iniciatyvą;

82. palankiai vertina teigiamą poveikį, kurį DI galėtų daryti Europos darbo rinkoms, įskaitant darbo vietų kūrimą, saugesnių ir įtraukesnių darbo vietų užtikrinimą, kovą su diskriminacija įdarbinant ir darbo užmokesčio srityje, geresnės įgūdžių pasiūlos ir paklausos atitikties ir darbo srautų skatinimą, jei vykstant skaitmeninei pažangai bus mažinama rizika ir reguliariai atnaujinamos reglamentavimo sistemos;

83. ragina valstybes nares investuoti į kokybiškas, poreikiais grindžiamas ir įtraukias švietimo, profesinio mokymo ir mokymosi visą gyvenimą sistemas bei sektorių, kurie gali patirti itin neigiamą DI poveikį, įskaitant žemės ūkio ir miškininkystės sektorius, darbuotojų perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo politiką; pabrėžia, kad šiuo požiūriu ypatingas dėmesys turi būti teikiamas nepalankioje padėtyje esančių grupių įtraukčiai;

84. atkreipia dėmesį į įgūdžių Europos darbo rinkose trūkumą; palankiai vertina Komisijos atnaujintą Europos įgūdžių darbotvarkę ir naują Skaitmeninio švietimo veiksmų planą (2021–2027 m.), kuriuos įgyvendinant darbuotojams bus lengviau gerinti skaitmeninius įgūdžius, įgyti ateities darbo rinkai reikalingą kvalifikaciją, spręsti su kvalifikacijos ir žinių pritaikymu ir įgijimu susijusius klausimus vykstant skaitmeninei ir žaliajai pertvarkai; pabrėžia, kad etiniai DI aspektai ir įgūdžių tobulinimas su etika susijusiais tikslais turi tapti neatskiriama visų švietimo ir mokymo programų, skirtų DI vystytojams ir su juo dirbantiems asmenims, dalimi; primena, kad su DI dirbantys kūrėjai, programuotojai, sprendimų priėmėjai ir įmonės turi suvokti savo etinę atsakomybę; pabrėžia, kad užtikrinus galimybę įgyti reikiamų įgūdžių ir žinių DI srityje galima pašalinti skaitmeninę atskirtį visuomenėje, ir kad DI sprendimais turėtų būti remiama pažeidžiamų grupių (pavyzdžiui, neįgaliųjų ar atokiose arba kaimo vietovėse gyvenančių asmenų) integracija į darbo rinką;

85. pabrėžia, kad lyčių lygybė yra vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos principų ir turėtų atsispindėti visose ES politikos srityse; ragina pripažinti esminį moterų vaidmenį siekiant Europos skaitmeninės strategijos tikslų, atitinkančių lyčių lygybės tikslus; primena, kad moterų dalyvavimas skaitmeninėje ekonomikoje yra labai svarbus formuojant klestinčią skaitmeninę visuomenę ir skatinant ES skaitmeninę vidaus rinką; ragina Komisiją užtikrinti ministrų lygmeniu pasirašytos Įsipareigojimų deklaracijos dėl moterų skaitmeniniame pasaulyje įgyvendinimą; mano, kad, siekiant tikslo skatinti lyčių lygybę, DI gali labai prisidėti prie pastangų įveikti diskriminaciją dėl lyties ir spręsti problemas, su kuriomis susiduria moterys, jei būtų sukurta tinkama teisinė ir etikos sistema, pašalintas sąmoningas ir nesąmoningas šališkumas ir laikomasi lyčių lygybės principų;

86. pabrėžia, kad žemės ūkio sektorius yra sektorius, kuriame DI atliks labai svarbų vaidmenį sprendžiant maisto gamybos ir tiekimo problemas ir susidorojant su iššūkiais; pabrėžia, kad daiktų interneto technologijos ir ypač DI suteikia daug galimybių modernizuoti, automatizuoti žemės ūkio maisto produktų sektorių ir padidinti jo veiksmingumą bei tvarumą, taip pat vykdyti kaimo vietovių plėtrą, didinti pasėlių gamybos apimtį ir gerinti pasėlių kokybę; mano, kad skaitmeninių technologijų ir DI naudojimas, taip pat mokslinių tyrimų ir plėtros stiprinimas žemės ūkio maisto produktų sektoriuje yra būtini siekiant didinti tvarumą, efektyvumą ir tikslumą bei skatinti našumą; pabrėžia daiktų interneto ir DI potencialą tiksliojo ūkininkavimo srityje, visų pirma numatant oro sąlygas, įvertinant dirvožemio maistines medžiagas ir vandens poreikius, taip pat nustatant kenkėjų antplūdžius ir augalų ligas; pabrėžia, kad stebėsena naudojant automatizuotas ir skaitmenines priemones gali padėti kuo labiau sumažinti žemės ūkio poveikį aplinkai bei klimatui; ragina Komisiją ir valstybes nares padidinti žemės ūkio sektoriui šiems tikslams skirtus išteklius ir investicijas, taip pat skirti pakankamai išteklių ir vystymo priemonių DI naudojimo šiose srityse moksliniams tyrimams, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas atitinkamiems ūkininkams geriau panaudoti turimus išteklius, padidinti veiksmingumą ir gamybą, taip pat skatinti kurti inovacijų centrus ir startuolius šioje srityje;

87. mano, kad DI taikymas Sąjungoje ir su tuo susijęs ES piliečių asmens duomenų naudojimas turėtų atitikti mūsų vertybes ir pagrindines teises, kurios pripažįstamos ES pagrindinių teisių chartijoje, pvz., žmogaus orumo, privatumo, duomenų apsaugos ir saugumo; pabrėžia, kad DI iš esmės būdingas duomenų tvarkymas, todėl jį taikant turi būti laikomasi

ES duomenų apsaugos teisės aktų, visų pirma Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR); pakartoja, kad svarbu nepriklausomoms viešoms duomenų apsaugos institucijoms suteikti reikiamų išteklių, kad jos galėtų stebėti, kaip laikomasi duomenų apsaugos teisės aktų, ir veiksmingai užtikrinti jų laikymąsi;

88. pabrėžia, kad investicijos į mokslą, mokslinius tyrimus ir plėtrą skaitmeninių technologijų ir DI srityse, geresnės prieigos prie rizikos kapitalo skatinimas, ypatingos svarbos infrastruktūros objektų ir elektroninių ryšių tinklų kibernetinio saugumo didinimas ir prieiga prie nešališkų kokybiškų duomenų yra kertiniai elementai norint užtikrinti Sąjungos skaitmeninį suverenumą; ragina Komisiją išnagrinėti įvairius būdus, kuriais Sąjungai kyla rizika tapti priklausoma nuo išorės subjektų; pažymi, kad neaiškus, pernelyg didelis ar fragmentiškas reglamentavimas trukdys steigtis novatoriškiems aukštųjų technologijų vienaragiams, startuoliams ir MVĮ arba paskatins juos kurti savo produktus ir paslaugas už Europos ribų;

89. pabrėžia, kad saugios ir įtraukios Europos gigabitinės visuomenės sukūrimas yra būtina sėkmingo Sąjungos perėjimo prie skaitmeninės ekonomikos sąlyga; pabrėžia junglumo, kuriam visų pirma būdingas 5G ryšys ir šviesolaidinė infrastruktūra, vaidmenį keičiant darbo ir švietimo būdus, verslo modelius ir ištisus sektorius, pvz., gamybos, transporto ir sveikatos priežiūros, ypač kartu su kitomis technologijomis, pvz., virtualizavimu, debesijos kompiuterija, paribio kompiuterija, DI, tinklo padalijimu ir automatizavimu, bei turi galimybių užtikrinti didesnį našumą ir daugiau inovacijų bei naudotojų patirties;

90. ragina Komisiją skatinti Europos įmones pradėti kurti ir stiprinti naujos kartos judriojo ryšio tinklų technologinius pajėgumus; ragina Komisiją išanalizuoti nevienodos prieigos prie skaitmeninių technologijų ir ryšio skirtumų valstybėse narėse poveikį;

91. pažymi, kad siekiant išnaudoti visą DI ir kitų besiformuojančių technologijų potencialą labai svarbu investuoti į itin našias kompiuterines sistemas (angl. HPC); ragina mažinti investicijų į junglumą atotrūkį pasitelkiant „Next Generation EU“, taip pat nacionalinį ir privatųjį finansavimą, kad 2021–2027 m. daugiametėje finansinėje programoje (DFP) būtų kompensuotas ES investicijų į ateities technologijas mažinimas;

92. ragina laikytis visos visuomenės įtraukimu paremto požiūrio į kibernetinį saugumą; pabrėžia, kad nauji požiūriai į kibernetinį saugumą turėtų būti parengti remiantis atsparumu ir prisitaikymu prie spaudimo ir išpuolių; ragina laikytis holistinio požiūrio į kibernetinį saugumą, kai atsižvelgiama į visą sistemą, nuo sistemos struktūros bei tinkamumo naudoti iki piliečių švietimo ir mokymo; pabrėžia, kad dėl skaitmeninės transformacijos, kurią lemia spartus paslaugų skaitmeninimas ir didelio masto susietųjų įrenginių diegimas, mūsų visuomenė ir ekonomika neišvengiamai tampa labiau paveikiamos kibernetinių išpuolių; pabrėžia, kad pažanga kvantinės kompiuterijos srityje sutrikdys esamus šifravimo metodus; ragina Komisiją remti mokslinius tyrimus, kurie leistų Europai įveikti šį iššūkį ir pabrėžia, kad reikalingas stiprus ir saugus ištisinis šifravimas; ragina Komisiją išnagrinėti blokų grandine grindžiamų kibernetinio saugumo protokolų ir prietaikų naudojimą siekiant padidinti DI infrastruktūros atsparumą, patikimumą ir patvarumą; pabrėžia, kad kibernetinio saugumo komponentus reikia įtraukti į visų sektorių politiką; pabrėžia, kad norint užtikrinti veiksmingą apsaugą, ES ir nacionalinės institucijos turi dirbti kartu, padedant ENISA, kad užtikrintų ypatingos svarbos infrastruktūros objektų ir elektroninių ryšių tinklų saugumą, vientisumą, atsparumą ir tvarumą; palankiai vertina Komisijos pasiūlymą persvarstyti TIS direktyvą ir jos ketinimą išplėsti direktyvos taikymo sritį bei sumažinti taikymo skirtumus valstybėse narėse; ragina laikytis atsargaus požiūrio į galimą priklausomybę nuo didelės rizikos tiekėjų, ypač diegiant 5G tinklus;

o

o o

93. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.